

Γιατί να μάθει κανείς να παίζει σκάκι

«Το σκάκι είναι στην ουσία του ένα παιχνίδι, στη μορφή του μια τέχνη και στην εκτέλεσή του μια επιστήμη», Tassilo von der Lasa

Θυμάστε πότε παίξατε για πρώτη φορά σκάκι; Οι πιο πολλοί δεν έχουν στο μυαλό τους αποθηκευμένη την πρώτη φορά που άκουσαν για αυτό το παιχνίδι, συνήθως οι κινήσεις των κομματιών γίνονται γνωστές για πρώτη φορά στην πλειοψηφία των παιδιών σε ηλικία κατά μέσο όρο 6-9 χρόνων. Δεν υπάρχει βέβαια μετά από αυτό η εναρμόνιση ενός τόσο σύνθετου μα ταυτόχρονα απλοϊκού με βάση τους κανόνες του παιχνιδι με την καθημερινότητα του παιδιού. Συνήθως σε τέτοιες ηλικίες υπάρχουν μεγάλα ποσά ενέργειας τα οποία εκτονώνονται με πιο έντονες δραστηριότητες όπως η κολύμβηση, το ποδόσφαιρο, το μπάσκετ κ.α. Αν λοιπόν δεν τύχει να βρεθεί στο κατάλληλο μέρος, με τους κατάλληλους ανθρώπους, την κατάλληλη στιγμή, το πιο πιθανό είναι το παιδί να έχει μια ιδέα για το σκάκι αλλά να μην το έχει εντάξει στην λίστα των χόμπι του. Αυτό ίσως να είναι καθαρά και θέμα επιλογής του βέβαια, αλλά εδώ μιλάμε για τις περιπτώσεις που απλά τα άτομα βλέπουν το σκάκι ως κάτι ξενικό και δυσπρόσιτο, διότι τους έχει δοθεί λανθασμένα η εντύπωση πως είναι ένα άκρως δύσκολο άθλημα για λίγους. Σε αυτό το άρθρο λοιπόν, ενημερώνουμε όλους τους γονείς, αλλά και τους επίδοξους σκακιστές σχετικά με κάποια από τα οφέλη που αντλούν οι παίχτες από τα 64 τετράγωνα.

Το ΣΚΑΚΙ έχει απλούς κανόνες!

Παρά την κραταιά αντίληψη ότι το σκάκι είναι ένα παιχνίδι που απευθύνεται σε ευφυΐες, είναι εύκολο για οποιονδήποτε να μάθει τους κανόνες του. Παιδιά 4-5 ετών μπορούν να μάθουν γρήγορα τους βασικούς κανόνες και δεν υπάρχει πραγματικός λόγος για τους γονείς να πιστεύουν ότι πρέπει να είναι εμπειρογνώμονες για να μπορέσουν να καθίσουν και να παίξουν με τα παιδιά τους.

Η σκακίερα τοποθετείται ώστε ο κάθε παίκτης να έχει στην κάτω δεξιά γωνία του ένα λευκό τετράγωνο. Οι 2 αντιμέτωποι στρατοί, ο λευκός και ο μαύρος, αποτελούνται από 16 κομμάτια: έναν βασιλιά, μία βασίλισσα, δύο αξιωματικούς, δύο ίππους, δύο πύργους, και οκτώ πιόνια. Μέσα σε λίγα

λεπτά μπορεί οποιοσδήποτε να μάθει τους τρόπους που τα κομμάτια κινούνται και συλλαμβάνουν άλλα κομμάτια. Ο στόχος κάθε παίκτη είναι να στριμώξουν το βασιλιά σε θέση όπου δεν μπορεί να διαφύγει τη σύλληψη, δηλαδή να κάνουν «ματ». Είναι εντελώς φυσικό κάποιος αρχάριος να χάσει πολλά παιχνίδια μέχρι να αρχίσει να ανταγωνίζεται κάποιον εμπειρότερο παίκτη. Το πρώτο πράγμα που διδάσκει το σκάκι είναι ότι δεν πρέπει να το βάζουμε κάτω εύκολα. Το δεύτερο είναι ότι δεν πρέπει να κάνουμε τα ίδια λάθη δύο φορές.

Σε υψηλότερα επίπεδα, το σκάκι είναι ένα παιχνίδι της απεριόριστης πολυπλοκότητας και βάθους. Αλλά η ομορφιά του παιχνιδιού είναι ότι οι παίκτες σχεδόν σε οποιοδήποτε επίπεδο αντιμετωπίζουν εκπλήξεις και προκλήσεις. Όσο περισσότερο παίζει κάποιος και μαθαίνει το παιχνίδι, τόσο περισσότερο απορροφάται από αυτό και συχνά τον συνοδεύει για όλη του τη ζωή.

Όλοι μπορούν να παίξουν ΣΚΑΚΙ!

Παγκόσμιοι πρωταθλητές όπως ο Μπόμπι Φίσερ και ο Γκάρι Κασπάροφ έμαθαν να παίζουν από 6 ετών. Ο Ανατόλι Κάρποβ ήταν μόλις 4 ετών όταν στάθηκε για πρώτη φορά μπροστά σε σκακιέρα. Ο Μπόρις Σπάσκυ άρχισε να παίζει στην ηλικία των 5. Ο Μάγκνους Κάρλσεν στα 8 του έπαιξε στο πρώτο του τουρνουά. Όλοι μπορούν να παίξουν σκάκι, αφού το παιχνίδι δεν απαιτεί ιδιαίτερη ηλικία ή σωματική διάπλαση. Η μόνη προϋπόθεση για να μάθει κάποιος σκάκι είναι να μπορεί να σκεφτεί. Εφόσον απαιτεί μόνο σκέψη, το σκάκι είναι μια γέφυρα που ενώνει ανθρώπους διαφορετικής ηλικίας, φυλής, φύλου σε μια πνευματική δραστηριότητα που όλοι μπορούν να απολαύσουν.

Το σκάκι βελτιώνει τα χαρακτηριστικά που χρειάζεται ένας μαθητής ώστε να επιτύχει στο σχολείο.

Ο πρώην παγκόσμιος πρωταθλητής Βλαντίμιρ Κράμνικ είναι μεγάλος υποστηρικτής του σχολικού σκακιού. Σε πρόσφατη συνέντευξή του είπε: «Το σκάκι ταιριάζει τέλεια στο να γυμνάζει κανείς τη στρατηγική σκέψη. Ειδικά για τα παιδιά και τους εφήβους η τακτική εξάσκηση στο σκάκι μπορεί να οδηγήσει σε ορατή βελτίωση των αποτελεσμάτων στο σχολείο.

Είναι πλέον αποδεδειγμένο ότι το σκάκι είναι ένα παιδαγωγικό εργαλείο που μπορεί να κάνει κάθε παιδί εξυπνότερο αλλά και κοινωνικότερο καθώς:

- ✓ Αναπτύσσει την αυτοσυγκέντρωση, τις επικοινωνιακές και γνωστικές δεξιότητες, την κριτική και στρατηγική σκέψη, τη μνήμη, την ικανότητα επίλυσης προβλημάτων, την πνευματική ωριμότητα και δημιουργικότητα, την αυτοπεποίθηση και την αυτοεκτίμηση.
- ✓ Ενθαρρύνει την βαθιά σκέψη, την ανάλυση της σχέσης δράσης-αντίδρασης-συνέπειας και τη νοερή απεικόνιση σχέσεων αλληλουχίας.
- ✓ Σε χώρες όπου διδάσκεται στα σχολεία, οι μαθητές εμφανίζουν αυξημένες δυνατότητες στην αναγνώριση σύνθετων προτύπων και συνέπεια αυτού είναι να αριστεύουν συχνότερα στα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες.
- ✓ Σε μαθητές με μαθησιακά προβλήματα βοηθά σημαντικά στη βελτίωση της δεξιότητας διατύπωσης και ανάλυσης λεκτικών συλλογισμών αλλά και στην άσκηση αυτοελέγχου.

- ✓ Σε μαθητές 1ης και 2ας Δημοτικού βοηθά στην ανάπτυξη επίκτητων μαθησιακών ικανοτήτων.
- ✓ Διδάσκει το ομαδικό πνεύμα με έμφαση στις ικανότητες του ατόμου, την αξία της σκληρής δουλειάς και της αφοσίωσης, την υπευθυνότητα και την ισότιμη αποδοχή των επαίνων και των δυσμενείων
- ✓ Διδάσκει επίσης την αξία της νίκης αλλά και της τιμητικής ήττας, τον υγιή επί ίσοις όροις ανταγωνισμό, την ευγενή άμιλλα και το ευ αγωνίζεσθε.
- ✓ Πάνω από όλα το σκάκι διδάσκει την ταπεινότητα –αντί να καυχιέται για τη νίκη του, ο σκακιστής ενθαρρύνεται να μάθει από τον αντίπαλό του και να του φέρεται με σεβασμό.

Οι περισσότεροι άνθρωποι αφελώς θεωρούν ότι όποιο παιδί είναι καλό στο σκάκι, είναι απαραίτητως μια πνευματική διάνοια. Αντιθέτως, οι ικανότητες που διέπουν έναν άριστο σκακιστή, είναι επίκτητες, ως εκ τούτου διδακτές σε όλους. Πράγματι, το σκάκι δεν είναι μόνο για τα λίγα εξαιρετικά προικισμένα παιδιά. Η ενασχόληση με το σκάκι είναι ευεργετική, όχι μόνο για τους διανοητικά προικισμένους, αλλά και για τα άτομα με μαθησιακές ιδιαιτερότητες όπως τα παιδιά με δυσλεξία και τα υπερκινητικά παιδιά.

Η εκπαιδευτική αξία του σκακιού (πλην της μαθησιακής)

«...Μήπως, όμως, αδικούμε το σκάκι ονομάζοντάς το παιχνίδι; Δεν είναι μια επιστήμη κι αυτό, μια τέχνη, κάτι μετέωρο ανάμεσα στα δύο ίσως σαν τη σαρκοφάγο του Μωάμεθ που αιωρείται μεταξύ ουρανού και γης, μια σύνθεση μοναδική που ενώνει όλα τα ζεύγη των αντιθέτων;

Πανάρχαιο κι όμως διαρκώς νέο. Μηχανικό στη διάταξή του, δε λειτουργεί παρά μόνο χάρη στη φαντασία. Περιορισμένο σ' ένα στενό γεωμετρικό πλαίσιο και ταυτόχρονα απεριόριστο στους συνδυασμούς του. Εξελισσόμενο ασταμάτητα αλλά παντοτινά στείρο.

*Μια σκέψη που δεν οδηγεί πουθενά, μια άλγεβρα που δεν υπολογίζει τίποτα, μια τέχνη χωρίς έργα, μια αρχιτεκτονική χωρίς υλικό.» **Στέφαν Τσβάιχ, «Σκακιστική νουβέλα».***

Το σκάκι αποτελεί μια πολυεπίπεδη ανθρώπινη δραστηριότητα και όχι απλώς ένα επιτραπέζιο παίγνιο. Εμπεριέχει στοιχεία τέχνης (π.χ. δημιουργία, αισθητική), αθλήματος (π.χ. συναγωνισμός, προπόνηση) καθώς και επιστήμης (π.χ. θεωρία, μεθοδολογία, ανάλυση). Τα δύο βασικότερα χαρακτηριστικά του σκακιού είναι η παντελής απουσία τύχης και η δυνατότητα πλήρους πληροφόρησης των δεδομένων (πλήρης απουσία μη διακριτών στοιχείων) . Επιπρόσθετα κατά την αγωνιστική διαδικασία απαγορεύεται η οποιαδήποτε εξωτερική παρέμβαση βάσει των κανονισμών. Συνεπώς κατά τη διάρκεια του αγώνα υπάρχει πλήρης ισότητα και ισοτιμία μεταξύ των αντιτιθέμενων πλευρών σε ένα κοινό πλαίσιο θεσμοθετημένων κανόνων, κανονισμών και συμβάσεων που αποδέχονται αξιωματικά (a priori).

Τα παραπάνω στοιχεία αποτελούν τη βάση του συστήματος αξιών του σκακιού και επομένως για να βελτιώσουμε την απόδοση και τις επιδόσεις μας στο σκάκι, οφείλουμε να το αποδεχτούμε και να το εφαρμόσουμε στην πράξη. Το αξιακό του σύστημα, εφόσον το σκάκι καλλιεργηθεί από την παιδική ηλικία, αναπτύσσεται έμμεσα, με αποτέλεσμα η επίδραση του να είναι βαθύτερη και μονιμότερη.

Η έλλειψη τύχης στο σκάκι αναγκάζει το άτομο να αποδεχτεί ότι το αποτέλεσμα της παρτίδας οφείλεται στην προσωπική του προσπάθεια, σε αλληλεπίδραση φυσικά με την προσπάθεια του αντιπάλου του. Αυτή η διαδικασία οδηγεί προς τρεις κατευθύνσεις, αναλόγως με το αποτέλεσμα της αναμέτρησης. Με την παραδοχή ότι η αρχική θέση στο σκάκι είναι ισορροπημένη (σε χώρο: τετράγωνα, σε υλικό: Πεσσοί ενώ αναγκαία εξαίρεση αποτελεί ο παράγοντας χρόνος [κίνηση] όπου η μία πλευρά [τα Λευκά κατόπιν σύμβασης], λόγω του δικαιώματος να εκτελέσει πρώτη την επιλογή της κατέχει ένα ελάχιστο πλεονέκτημα [το οποίο αντικειμενικά δεν αρκεί για να κρίνει την έκβαση του αγώνα]), στην ενδεχόμενη ήττα πρέπει να αποδεχτούμε τα λάθη μας (και αφότου τα αναγνωρίσουμε να

προσπαθήσουμε να μην τα επαναλάβουμε στο μέλλον) σε συνδυασμό με τις σωστότερες επιλογές του αντιπάλου μας, ενώ στην περίπτωση νίκης πρέπει να αποδεχτούμε την ανωτερότητα των επιλογών μας συνολικά σε σχέση με εκείνες του αντιπάλου. Τέλος μια ενδιάμεση κατάσταση όπου οι επιλογές των δύο πλευρών κατά τη διάρκεια του αγώνα διατήρησαν ή και επανέφεραν την αρχική ισορροπία, αποτελεί η ισοπαλία.

Τα δύο κεντρικά χαρακτηριστικά στο σκάκι (έλλειψη τύχης και δυνατότητα πλήρους πληροφόρησης των δεδομένων) δεν τα συναντάμε συχνά σε άλλες πτυχές και δραστηριότητες της καθημερινής ζωής. Κατά συνέπεια το σκάκι συνιστά δραστηριότητα όπου το υποκείμενο μπορεί να έχει σχεδόν τον απόλυτο έλεγχο στην εξέλιξη της εμπειρίας του. Συνεπώς η συστηματική του καλλιέργεια από την παιδική ηλικία βοηθά στη δημιουργία ανεξάρτητης προσωπικότητας και στην ενίσχυση της αυτονομίας. Κομβικό σημείο – ιδιαίτερης παιδαγωγικής και εκπαιδευτικής αξίας – αποτελεί η διαδικασία αυτοανάλυσης και ενδοσκόπησης στην οποία μας οδηγεί η συστηματική ενασχόληση με το σκάκι, με σκοπό τη βελτίωση και την εξέλιξη μας σε αυτό. Επίσης άλλο ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του είναι η υπέρβαση κάθε μορφής διαχωρισμού: ηλικίας, φύλου, εθνικότητας-εθνότητας, φυλής, γλώσσας, κοινωνικοοικονομικής τάξης, μορφωτικού επιπέδου κ.α. Είναι χαρακτηριστικό ότι η σωματική αναπηρία δεν αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την ενασχόληση με το σκάκι, ενώ συχνά άτομα με αναπηρία μπορούν να συναγωνιστούν σε ισότιμη βάση και υπό πλήρη ισότητα αρτιμελή άτομα σε σκακιστικούς αγώνες, φαινόμενο που συναντάται σπάνια σε επίπεδο αθλητικών αναμετρήσεων.

Επιγραμματικά αν το σκάκι χρησιμοποιηθεί με κατάλληλο τρόπο μπορεί να αναπτύξει και να βελτιώσει το «εσωτερικό» κέντρο λήψης αποφάσεων του ατόμου καθώς και να ενισχύσει τις ικανότητες κρίσης, κατανόησης, ανάλυσης, διαίσθησης και σύνθεσης που απαιτεί. Τα παραπάνω έχουν ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της αυτενέργειας του ατόμου. Το «γνώθι σαυτόν», η προσπάθεια συνεχούς αυτοβελτίωσης και η διαλεκτική του φύση συναποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο του σκακιού, ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο για την εκπαίδευση και την παιδαγωγική, με σκοπό την υποβοήθηση της εξέλιξης του ατόμου και τη βελτίωση της ικανότητας προσαρμογής του στο πολυσύνθετο, απαιτητικό και διαρκώς μεταβαλλόμενο σύγχρονο περιβάλλον.

Τα οφέλη για όλους από το παιχνίδι του σκακιού

Δεν είναι τυχαίο που το σκάκι είναι γνωστό ως το παιχνίδι των βασιλιάδων. Από τον Ναπολέοντα έως τον Καρλ Μαρξ και τον Αϊνστάιν, το σκάκι πάντα προσέλκυε τα μεγάλα μυαλά και κυρίως τους βασιλιάδες.

Ίσως γιατί οι βασιλιάδες και οι αυτοκράτορες που έλεγχαν μεγάλες αυτοκρατορίες και στρατούς είδαν μέσα στο σκάκι τη δυνατότητα να ασκούν το μυαλό τους στη στρατηγική, στο σχεδιασμό και την πρόβλεψη, πράγματα που χρειάζονται για να διοικήσεις μια αυτοκρατορία και ένα βασίλειο. Όσο η επιστήμη προχωρά, τόσο περισσότερα μαθαίνουμε για τον εγκέφαλο και βρίσκουμε νέα οφέλη που προσφέρει το σκάκι στη σκέψη ενός ανθρώπου. Διαβάστε λοιπόν παρακάτω 10 οφέλη που προσφέρει το σκάκι στον εγκέφαλό μας.

1. Αυξάνει τη νοημοσύνη

Το σκάκι πάντα είχε μια λανθασμένη εικόνα προς τα έξω. Θεωρούνταν ως ένα παιχνίδι για έξυπνους και για αυτούς με υψηλό δείκτη νοημοσύνης. Έτσι λοιπόν, πάντα υπήρχε η ερώτηση: Οι έξυπνοι άνθρωποι στρέφονται προς το σκάκι ή μήπως παίζοντας σκάκι έκανε τους σκακιστές να έχουν υψηλό δείκτη νοημοσύνης; Έρευνες έχουν δείξει ότι παίζοντας σκάκι και μετακινώντας τα αλογάκια, τους πύργους και όλα τα στρατεύματα του βασιλιά εδώ και κει, αυξάνεται ο δείκτης νοημοσύνης. Μια μελέτη του 2000, σε 4000 μαθητές στη Βενεζουέλα, έδειξε σημαντική αύξηση του IQ και στα αγόρια και στα κορίτσια μετά από 4 μήνες ενασχόλησης με το σκάκι.

2. Βοηθά στην πρόληψη κατά του Αλτσχάιμερ

Επειδή ο εγκέφαλος λειτουργεί όπως ένας μυς, χρειάζεται εξάσκηση, όπως πχ. οι δικέφαλοι για να αναπτυχθούν και να μεγαλώσουν. Μια πρόσφατη μελέτη που δημοσιεύθηκε στο ιατρικό περιοδικό «The New England Journal of Medicine» βρήκε ότι τα άτομα που ασχολούνται με επιτραπέζια παιχνίδια, και ιδιαίτερα με το σκάκι, έχουν αρκετά μειωμένες πιθανότητες να εμφανίσουν Αλτσχάιμερ μετά τα 75 έτη. Ο Dr Robert Freidland ισχυρίζεται ότι το σκάκι εξασκεί ιδιαίτερα τη φαιά ουσία του εγκεφάλου που συνήθως παραμένει σχετικά αδρανής. Και ότι η μη εξάσκηση της φαιάς ουσίας του εγκεφάλου αποτελεί μεγάλο πλήγμα για τον εγκέφαλο καθώς ελαττώνεται η ισχύς.

3. Εξασκεί τα δύο ημισφαίρια του εγκεφάλου

Σε μια μελέτη από τη Γερμανία ερευνητές έδειξαν σε ορισμένους καλούς και αρχάριους σκακιστές μια σειρά από απλά γεωμετρικά σχήματα, καθώς και διάφορες θέσεις σκακιού, όπου ακολουθούσε μία ερώτηση περί του γεωμετρικού σχήματος και της θέσης του σκακιού και μέτρησαν τις αντιδράσεις των υποκειμένων, καθώς ο εγκέφαλός τους επεξεργαζόταν την ερώτηση. Ανέμεναν ότι το αριστερό ημισφαίριο, αυτό που επεξεργάζεται τις σκακιστικές θέσεις, θα είναι πιο δραστήριο από το

δεξί στους έμπειρους σκακιστές. Αλλά, αυτό που είδαν είναι ότι και το δεξί ημισφαίριο αυτών των σκακιστών ήταν σχεδόν το ίδιο δραστήριο. Οι καλοί σκακιστές χρησιμοποιούσαν ταυτόχρονα και το δεξί και το αριστερό ημισφαίριο.

Από την άλλη, στην αναγνώριση και την οπτική επεξεργασία των απλών γεωμετρικών σχημάτων και των καλών και των αρχάριων σκακιστών, ο εγκέφαλος έδειξε παρόμοια συμπεριφορά. Όσο πιο πολύ δηλαδή παίζει κανείς σκάκι και γίνεται καλύτερος, τόσο το δεξί του ημισφαίριο μαζί με το αριστερό θα λειτουργούν περισσότερο.

4. Αυξάνει τη δημιουργικότητα

Μιας και το δεξί ημισφαίριο του εγκεφάλου είναι υπεύθυνο για τη δημιουργικότητα, δεν είναι έκπληξη ότι παίζοντας σκάκι, αυξάνεται και η δημιουργικότητα. Ειδικότερα το σκάκι αυξάνει σημαντικά την πρωτότυπη και εφευρετική σκέψη. Μια μελέτη χώρισε μαθητές 4^{ων} ετών σε διάφορα γκρουπ. Σε γκρουπ που τους διδάσκονταν και έπαιζαν σκάκι, σε γκρουπ που χρησιμοποιούσαν υπολογιστές, σε γκρουπ που δεν έκαναν τίποτα από ό,τι έκαναν τα άλλα γκρουπ, καθώς και γκρουπ με άλλες δραστηριότητες. Η όλη ενασχόληση του κάθε γκρουπ διήρκεσε 32 εβδομάδες. Έπειτα μετρήθηκαν οι επιδόσεις δημιουργικότητας, εφευρετικότητας και κρίσιμων αποφάσεων για κάθε γκρουπ.

Τα παιδιά του γκρουπ σκακιού βρέθηκαν ανώτερα στα τεστ των κρίσιμων αποφάσεων και σε αυτά της δημιουργικότητας, αλλά εκεί που ήταν πραγματικά ανώτερα ήταν στα τεστ εφευρετικότητας. Το σκάκι τους εκτόξευσε την εφευρετικότητα στα ύψη!

5. Βελτιώνει τη μνήμη

Οι παίκτες σκακιού ξέρουν ότι παίζοντας σκάκι βελτιώνουν τη μνήμη τους. Αλλά υπάρχουν και μελέτες που το επιβεβαιώνουν. Σε μια μελέτη 2 ετών του 1985, νεαροί μαθητές άρχισαν να παίζουν σκάκι σε τακτά χρονικά διαστήματα και διαπιστώθηκε ότι η μνήμη τους βελτιώθηκε αισθητά.

6. Βελτιώνει τη δυνατότητα επίλυσης διαφόρων προβλημάτων

Ένα ματς σκακιού είναι σαν ένα μεγάλο παζλ που προσπαθείς να το λύσεις πιο γρήγορα από τον αντίπαλό σου, που όμως έχει το στοιχείο του αβέβαιου, καθώς ο αντίπαλος κάθε λεπτό αλλάζει τις παραμέτρους του προβλήματος.

Σε μια μελέτη του 1992, 450 μαθητές χωρίστηκαν σε 3 γκρουπ. Το

πρώτο γκρουπ ήταν το κοντρόλ γκρουπ που είχε την κανονική του εκπαίδευση. Το δεύτερο γκρουπ μαζί με την κανονική εκπαίδευση, λάμβανε και μαθήματα σκακιού για λίγα χρόνια μετά την πρώτη τάξη. Ενώ στο τρίτο γκρουπ γινόταν ό,τι και στο δεύτερο, αλλά άρχιζαν να μαθαίνουν σκάκι από την πρώτη τάξη. Στατιστικώς βρέθηκε ότι οι βαθμοί των μαθητών του τρίτου γκρουπ ανέβηκαν από το 62% στο 81,2%, ενώ ήταν καλύτεροι κατά 21,46% από το πρώτο γκρουπ.

7. Βελτιώνει την ικανότητα μελέτης

Σε μία έρευνα του 1991, ο Dr Stuart Marguilies παρακολούθησε την ικανότητα μελέτης σε 53 μαθητές που συμμετείχαν σε ένα σκακιστικό πρόγραμμα και σύγκρινε τις επιδόσεις του με μη-σκακιστές μαθητές. Τα αποτελέσματα ήταν κατηγορηματικά θετικά στο γεγονός ότι παίζοντας σκάκι αυξάνονται οι επιδόσεις στη μελέτη.

8. Βελτιώνει τη συγκέντρωση

Πολυάριθμες μελέτες σε Ρωσία, Κίνα, ΗΠΑ και αλλού έχουν σχεδόν αποδείξει ότι η ικανότητα κάποιου να συγκεντρώνεται σε κάτι, ενισχύεται σημαντικά εάν παίζει σκάκι τακτικά.

9. Αναπτύσσει δενδρίτες στους νευρώνες του εγκεφάλου

Οι δενδρίτες είναι μικρές διακλαδιζόμενες προεξοχές που βρίσκονται στην άκρη των νευρώνων του εγκεφάλου. Ο κάθε νευρώνας έχει πολλούς νευρίτες με πολλές διακλαδώσεις στην άκρη του εγκεφάλου. Οι δενδρίτες είναι εξαιρετικά σημαντικοί, καθώς αποτελούν το μέσο με το οποίο ο νευρώνας προσλαμβάνει σήματα. Είναι, με λίγα λόγια, το μέσο με το οποίο σκεφτόμαστε και όσο περισσότεροι υπάρχουν τόσο καλύτερα/γρηγορότερα γίνεται η διαδικασία μεταβίβασης των μηνυμάτων μέσα στον εγκέφαλο. Και το να παίζει κάποιος σκάκι τακτικά κάνει τους δενδρίτες να πληθαίνουν και να αναπτύσσονται.

10. Αναπτύσσει την ικανότητα στρατηγικού σχεδιασμού και πρόβλεψης

Το σκάκι βοηθά φοβερά στην ανάπτυξη του τμήματος του εγκεφάλου που είναι υπεύθυνο για το στρατιωτικό σχεδιασμό και την πρόβλεψη. Το τμήμα αυτό είναι ο προμετωπιαίος φλοιός και είναι ακόμα υπεύθυνο για τον αυτοέλεγχο και την κριτική ικανότητα. Δεν είναι καθόλου περίεργο λοιπόν που οι έφηβοι πχ. έχουν ελάχιστο αυτοέλεγχο, η κριτική τους ικανότητα είναι συνήθως κακή με λήψη ανώριμων αποφάσεων και δεν μπορούν να προγραμματίσουν τόσο καλά όσο οι ενήλικες. Όλα αυτά επειδή ο προμετωπιαίος φλοιός είναι από τα τελευταία τμήματα του εγκεφάλου που αναπτύσσονται πλήρως, πράγμα που γίνεται στα τελευταία

στάδια της εφηβείας ή αρκετά αργότερα. Παίζοντας σκάκι όμως, βοηθάται η πρόωρη ανάπτυξη του προμετωπιαίου φλοιού και αναπτύσσονται στο άτομο όλα τα προαναφερθέντα, όπως καλύτερος αυτοέλεγχος, καλύτερες αποφάσεις, καλύτερη κριτική σκέψη και ικανότητα πρόβλεψης, αποτρέποντας έτσι πιθανά λάθη και λανθασμένες επιλογές.

